

ACHTERKLAPS

Wat noemt dat?

Renilde Janssens

In het schooljaar 2007-2008 gaf ik Nederlandse les aan ouders in een basisschool binnen het project 'Ouders in interactie'. Naast 80% Nederlandse les werd er 20% tijd vrijgemaakt voor een project waarbij de ouders een 'kijkdag in de kleuterklas' organiseerden voor alle ouders van kleuters van vijf klassen.

Ouders die naar een cursus Nederlands op school komen, leren heel veel, net zoals hun kinderen dat doen. En soms loopt dat wel eens parallel. Ik heb een zoontje van drie die nieuwe woorden verwerft en de wereld rond hem steeds groter ziet worden. Hij doet uitspraken die ook op de mama's en papa's in deze cursussen kunnen slaan.

WAT NOEMT DAT?

Ouders komen af op het aanbod aan Nederlandse les, de specifieke woordenschat rond schoolmateriaal, briefjes lezen, iets vragen aan de juf. Een mama die geen enkele contacttaal had buiten haar glimlach stapte naar de juf om de schoolfoto's te kopen. Ze bekeek de foto's van haar dochter en zei:

"Haar niet mooi". Voor wie verwacht dat ouders door de cursus 'goed Nederlands' gaan leren misschien teleurstellend. Maar een grote stap voor de mama: ze heeft niet alleen haar mening geuit, maar zichzelf ook ten opzichte van de juf in een andere positie geplaatst, namelijk van evenwaardigheid. De deur naar communicatie werd opengezet.

Het ervaren van taalplezier werd gestimuleerd door iedere les een boek voor te lezen of een keer

een sterkere cursist de anderen te laten voorlezen. We werkten rond het begrip rijm en leerden een paar versjes aan. Naast dat Nederlands leerden de mama's nog tal van andere dingen. En daar leggen we in de lessen (en in onze doelen) de nadruk op. Want verleden tijden leren of een goed lopende zin produceren, dat kan je in veel taallessen leren. Maar hoe je je kind kan begeleiden,

*De deur naar
communicatie
werd opengezet.*

wat hoekenwerk is, wie Nellie en C  zar zijn, hoe leuk memory spelen is, dat kan alleen hier.

WAARRRRRRROM MAMA?

Zoals een driejarige eindeloos *waarrrom* vraagt en daardoor zijn wereldje verruimt, zo nemen cursisten hun leerproces in handen, stellen ze vragen aan de educatief medewerker, aan mekaar, aan leerkrachten van de school. Ze gaan zelf vragen waarom ze zoveel voor kleuteruitstappen moeten betalen, gaan zelf naar het secretariaat zeggen dat de rekening niet klopt. Ze gaan op klasbezoek en zien wat een zesjarige moet kunnen, ze vertellen mekaar hoe belangrijk het is naar een schoolfeest te komen. Want er was een mama die nooit naar het schoolfeest kwam omdat ze niet wist wat ze zich daar moest bij voorstellen. De andere cursisten legden haar het doel uit en konden haar overtuigen. En dus liep ze op het feest rond met mooie kleren aan, haar fototoestel in de aanslag en een brede glimlach.

En de kinderen zijn fier dat hun moeder bijleert.

KIJK WAT IK KAN! IK WIL DAT ZELLEEEEEEF DOEN!

Bedoeling is om niet alleen te luisteren naar je juf en in de klas dingen te lezen en te spreken, maar om zelf echt iets op poten te zetten. De kijkdag die de cursisten organiseerden voor vijf kleuterklassen is daar een levendige illustratie van. Het was een succeservaring, zowat te vergelijken met zelf eindelijk te kunnen fietsen ...

DAT MAG NIET, HE MAMA!

Wat mag op school en wat niet? Leerkrachten willen wel eens zuchten: *"We hebben het al zo vaak in de briefjes gezet en nu weten ze het nog niet"*, bijvoorbeeld geen snoep meegeven bij verjaardagen. Laaggeschoolden hebben soms niet alleen moeite om dingen te lezen, maar ook om de relevante informatie er uit te halen en de transfer te maken naar hun eigen leven. *"Sonja moest al haar snoep en chocola terug mee naar huis nemen. Want dat mag niet, he mama."* Dat mag inderdaad niet, maar het levert een teleurstelling op bij de dochter en bij de moeder die nu net zoveel (financiële) moeite gedaan had.

DAG MEVROUW

Ouders gebruiken hun Nederlands om contacten met Nederlandstalige ouders te leggen, te luisteren naar een vertegenwoordiger van de ouderraad, te spreken met de poetsvrouw of juffen. Ze schreven een bedankbriefje op het einde van schooljaar voor de juf van hun kind.

KIJK MAMA, IK RIJ ZONDER HANDEN (MAAR MET 2 ZIJWIELTJES)

Een belangrijke doelstelling is het vergroten van zelfvertrouwen en durf. Een aantal vrouwen was zeer laaggeschoold, sommigen mochten heel lang van hun man niet naar de les komen. In een groep zitten en bijleren verandert dan veel aan je persoonlijk leven. Achter een onthaaltafel zitten op een kijkdag voor kleuters die je mee georganiseerd hebt, geeft mensen een 'boost' aan zelfvertrouwen die je met gewone lessen in de klas

nooit bereikt. En de kinderen zijn fier dat hun moeder bijleert.

SPEEL MET MIJ!

Volwassen vrouwen die vanuit hun verleden weinig vertrouwd zijn met (pedagogisch) speelgoed wil ik zelf speelplezier laten onder vinden: memory, iets knutselen, puzzelen. Altijd wordt de link gelegd naar wat het kinderen bijbrengt en hoe je het spel met je eigen kinderen kan spelen. Want zowel voor kinderen als volwassenen geldt: 'spelen is leren'.

TOT SLOT

Er wordt soms gesproken over het 'vergroten van de betrokkenheid' van de anderstalige ouders. Ouders die deelnemen aan lessen

NT2 zijn doorgaans zeer betrokken bij hun kinderen. Ze hebben echter weinig manieren om dit te tonen aan de scholen.

Natuurlijk zijn er ook moeilijkheden. Het opleidingsprofiel van cursisten in groepen op school is erg verscheiden, verschillende niveaus van kennis Nederlands zitten samen, soms ook ouders van verschillende scholen. Er moet een evenwicht gevonden worden tussen de doelen Nederlands en maatschappelijke oriëntatie. Er is veel overleg nodig en verwachtingen moeten op mekaar afgestemd worden. Maar de kracht van de groep zit in het gemeenschappelijke doel: de moeders die het beste willen voor hun kind. En daardoor behalen ze een leerwinst die veel groter is dan bij andere cursussen.

De kracht van de groep zit in het gemeenschappelijke doel: de moeders die het beste willen voor hun kind.

*Renilde Janssens
Centrum Basiseducatie Halle-Vilvoorde
openschool_renildejanssens@hotmail.com*